

VIII. Velfærdsforanstaltninger for arbejderne.

Spørgsmålet, der var til første behandling på konferencen, blev i den nedsatte kommission drøftet på grundlag af de rapporter, som arbejdsbureauet havde udarbejdet om emnet.

Styrelsesrådet havde på forhånd bestemt, at der under det pågældende punkt på dagsordenen kun skulle behandles følgende velfærdsforanstaltninger:

1. Adgang til at indtage måltider på virksomheden — herunder spørgsmålet om kantiner, om buffeter og rullevoogne, om særlige lokaler til at spise i og med adgang for arbejderne til at tilberede deres måltider og varme medbragt mad, samt ambulante kantiner. Endelig spørgsmålet om særlige foranstaltninger for skiftarbejdere.
2. Adgang til hvile under arbejdet — herunder om særlige siddepladser og hvile-rum.
3. Adgang til adspredelser.
4. Transportmuligheder til og fra arbejdet.

Under den almindelige diskussion om spørgsmålet blev der fra en række lande givet beretning om, hvilke foranstaltninger der i vedkommende land var truffet indenfor de ovennævnte områder. Nogle medlemmer lagde vægt på betydningen af, at foranstaltningerne blev gennemført ad frivillig vej, medens andre understregede værdien af lovgivningsforanstaltninger, og endelig en tredje gruppe trådte ind for en kombination af forskellige metoder.

Arbejdsgiverrepræsentanterne gav udtryk for, at enhver henstilling om emnet efter deres opfattelse burde begrænses til en fastlæggelse af de ledende principper, som kunne anvendes i almindelighed, og at henstillingen ikke burde forsøge at gå i detaljer. De anførte som begrundelse herfor, at arten og omfanget af de velfærdsforanstaltninger, der var foreslået, varierede betydeligt ikke alene fra land til land, men også imellem virksomheder indenfor det samme land. De hævdede derfor, at de forelagte forslag var for stive og detaljerede og helt så bort fra betydningen af at tage hensyn til efterspørgslen efter og den sandsynlige benyttelse af de pågældende velfærdsforanstaltninger. Man hævdede videre, at der ikke blev taget til-

strækkeligt hensyn til frivillig indsats på disse områder, på arbejdsgivernes initiativ alene eller gennem et samarbejde med arbejderne.

Arbejdsbureauet havde på grundlag af regeringernes svar foreslået, at det internationale instrument skulle fremtræde som en henstilling. Der blev imidlertid fra arbejdergruppen fremsat forslag om, at man burde sigte på at gennemføre en konvention, men dette forslag blev forkastet af kommissionen.

Under spørgsmålet om, hvilke arbejdere den pågældende henstilling skulle omfatte, var der særlig diskussion om, hvorvidt den også skulle gælde for landbrugsarbejdere. Fra den ene side hævdede man, at det ville være naturligt også at tage dem med ind under den pågældende henstilling, idet der var behov for velfærdsforanstaltninger for landbrugsarbejdere. Fra anden side anførte man, at selvom man ikke ville bestride dette, måtte de velfærdsforanstaltninger, som skulle gennemføres for landbrugsarbejders vedkommende, tage hensyn til de særlige forhold i landbruget, og man kunne derfor ikke give fællesbestemmelser for industri og håndværk på den ene side og landbrug på den anden side. Resultatet blev, at et forslag om at udelukke landbrugsarbejdere fra henstillingens område blev vedtaget med meget lille flertal i kommissionen.

Under behandlingen af de ovenfor under 1 nævnte velfærdsforanstaltninger diskuterede man, hvorvidt der burde sættes en minimumsgrænse for arbejdertallet som vilkår for pligt til at oprette kantiner. Arbejdsgivergruppen hævdede, at man under ingen omstændigheder burde lade dette være afgørende, eftersom arbejdertallet kun var en af de mange faktorer, der havde indflydelse på, om en kantine burde oprettes.

Resultatet blev, at arbejdertallet skulle tages i betragtning, men at endvidere en del andre faktorer, der kunne være af betydning for afgørelsen af spørgsmålet om oprettelse af kantiner, blev indføjet. Antallet af arbejdere som kriterium blev dog udeladt i de tilfælde, hvor det er en officiel arbejds-komité's opgave at oprette kantine, idet man som begrundelse herfor anførte, at disse komitéer ikke på nogen måde burde begrænses i deres afgørelse af, om kantiner skulle oprettes.